

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 434/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. K., t. č. vo výkone trestu, zastúpeného advokátom JUDr. M. G., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 To 10/2012 z 24. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. mája 2013 doručená sťažnosť P. K., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 To 10/2012 z 24. januára 2013.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že „Rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, č. k. BB-3T/17/2012, zo dňa 26. 6. 2012, ktorým som bol uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a potrestaný k trestu odňatia slobody vo výmere 12 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, bol mi uložený ochranný dohľad v trvaní dva roky a povinnosť hlásiť sa týždenne probačnému a mediačnému úradníkovi, v mieste svojho pobytu.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5 To 10/2012, zo dňa 24. 1. 2013, ktorým bol zrušený mojim odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok vo výroku o treste, spôsobe jeho výkonu a uloženom ochrannom opatrení a ktorým som bol odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 8 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, bol mi uložený ochranný dohľad v trvaní dva roky a bola mi uložená povinnosť hlásiť sa týždenne u probačného a mediačného úradníka, v mieste svojho pobytu. ...

V prípravnom konaní som uviedol, že žiadneho obzvlášť závažného zločinu som sa nedopustil, vôbec som netušil, že by sa malo jednať o podvodné, resp. protiprávne konanie. Vysvetlil som, že som bol účastný v obžalobe spomenutých právnych úkonov, ale len z dôvodu, že som bol o ne požiadaný osobami J. a P., českej národnosti, za odplatu. Nik mi nevysvetlil o čo ide, konal som len podľa ich inštrukcii. Všetky úkony boli vopred nimi pripravené, všetky som popísal vo svojej výpovedi. Protiprávnosť konania som ani nemal z čoho dedukovať.

Prokurátor úradu Špeciálnej prokuratúry GP SR podal dňa 21. 5. 2012 obžalobu č. VII/1 Gv 53/10, na moju osobu, za uvedený skutok, čo ma veľmi prekvapilo. Nikdy som nepredpokladal, že by som mohol byť za tento skutok súdený. Uvedomil som si svoju veľkú chybu z prípravného konania a to fakt, že som OČTK úmyselne zamlčal osobu, ktorá ma do veci zainteresovala. Jedná sa o M. V., českej národnosti. Osoby J. a P. boli skutočné, avšak boli len akýsi pomocníci, resp. sprievodcovia M. V. Túto skutočnosť som súdu prvého

stupňa oznámil a zároveň ozrejmil, prečo som ho pôvodne nespomenul. Konal som tak zo strachu pred M. V., pretože som bol dôrazne upozornený, aby som ho z veci vynechal. Mal som dôvodnú obavu o svoj život a zdravie. Kým sa jednalo o prípravné konanie, myslel som, že postačí moje vysvetlenie bez M. V. Strach o zdravie a život bol väčší ako minimálne riziko trestu, v čom som sa hlúpo mýlil. V konaní pred súdom som už povedal všetko, čo viem, bez ohľadu na možné nebezpečenstvo a následky.

Na hlavnom pojednávaní som navrhoval vypočuť pána M. V., k jeho úlohe v celom prípade, pána A. K., môjho advokáta v Českej republike k tomu, kto ho objednával, kto ho platil, resp. prečo mi radil zadarmo, pána J. P., súdneho exekútora, kto ho vo veci oslovil, s kým exekúciu pripravoval, pani L. z... banky, na základe koho pokynov mi nachystala potrebné dokumenty k podpisom. Ďalej som navrhoval preveriť majiteľov všetkých účtov, ktorých zoznam som odovzdal vyšetrovatelke ešte v prípravnom konaní a na ktoré mali byť exekvované finančné prostriedky rozoslané. Z identifikácie účtov bude zrejmé, že zoznam som nezostavil ja. ...

Odvolací súd potvrdil moju vinu, pričom mi zmiernil uložený trest. V odôvodnení rozsudku konštatuje, že som konal v priamom úmysle a k dokonaniu činu nedošlo len v dôsledku existencie objektívnych okolností nezávislých na mojej vôli, že Špecializovaný trestný súd správne právne posúdil moje konanie ako úmyselné a rozoberá jednotlivé úkony, z ktorých by mal byť zrejmý môj úmysel. Zaoberal sa aj posúdením práva na spravodlivé konanie podľa § 46 ods. 1 Ústavy, ktoré bolo podľa jeho názoru naplnené.

Odvolací súd ďalej poukázal na obžalovaciu zásadu, ďalej konštatoval, že som síce nebol strojcom transakcie, ale všetky otázky, ktoré majú podstatný vplyv na posúdenie mojej viny boli zodpovedané. Sám si môžem za to, zamlčianím informácii v prípravnom konaní.

Odvolací súd zároveň konštatuje, že som nebol tzv. spiritus rector protiprávneho konania, do akcie som bol vtiahnutý a zneužitý v prospech osôb, ktorý mali z nej profitovať, pričom trestné konanie sa viedlo len voči mojej osobe najmä pre moje zamlčovanie informácii potrebné na vznesenie obvinenia iným osobám. Na druhej strane som mal participovať na konaní vo vidine vlastného majetkového prospechu.

Ešte i na verejnom zasadnutí dňa 24. 1. 2013 sme poukazovali na nevykonané navrhované dôkazy a žiadali ich opätovne vykonať. Najvyšší súd sa našimi návrhmi ani

nezaoberal. Ani nám ich nezamietol, ani ich nespomenul. Ani na pojednávaní, ani v písomnom odôvodnení rozsudku.

Zo stanoviskom oboch súdov, čo do rozhodnutia o vine sa nestotožňujem. Mám za to, že pri zisťovaní skutkového stavu boli závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, teda porušené právo na spravodlivé súdne konanie. ...

Nestotožňujem sa so stanoviskom súdov, že bol zistený skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Základné práva a slobody, ako aj zásady trestného konania by mali platiť v prípravnom konaní i v konaní pred súdom. Napriek môjmu pochybeniu a neuvedeniu mena M. V. v prípravnom konaní, považujem jeho nevypočutie a nevypočutie ostatných navrhovaných svedkov a dôkazov vo veci nedostatnočným zistením skutkového stavu a bez ich vykonania nie je možné spravodlivo rozhodnúť.

Najvyšší súd SR sám konštatoval, že moja úloha v prípade ho viedla k zmiernovaciemu ustanoveniu o mimoriadnom znížení trestu, vzhľadom k tomu, že osoby, ktoré tento podvod zinscenovali, zostali v pozadí a trestnému postihu sa doposiaľ vyhli a to nesporne aj v dôsledku benevolencie OČTK.

Dokazovalo sa len to, či P. K. podpisoval notárske zápisnice. Nič iné. Ako som sa do prípadu dostal, kto ma doň zapojil, kde a ako inštruoval, čo som mal kde urobiť /u notára, exekútora, v banke/ nebolo vôbec predmetnom dokazovania, pričom v prípade, ak by dokazovanie prebehlo, súd by iste dospel k diametrálne odlišným záverom, ako je uvedené v oboch rozsudkoch. Ak by OČTK a súdy tento prípad starostlivo vyšetrili a vykonali dôkazy, ktoré som v priebehu celého konania viackrát navrhol, došli by k záveru, že trestnú činnosť spáchala organizovaná skupina ľudí, ktorí vyhľadávajú také malé osobnosti ako som ja, ktorí im naletia. Potvrdilo by sa, že ja som o protiprávnom charaktere konania nemal ani tušenia, že som bol zneužitý týmito osobami a nie som trestne za skutok zodpovedný. Som nevinný a žiadam, aby som bol spod obžaloby oslobodený. Súdy nevykonali ani jeden jediný úkon, ktorý som navrhol. Skutok sa vôbec nedokazoval. Moje základné právo na spravodlivé súdne konanie bolo porušené.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1/ Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní č. 5 To 10/2012 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR

2/ Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní č. 5 To 10/2012 porušil sťažovateľove právo definované v čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

3/ Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5 To 10/2012 zo dňa 24.1. 2013

4/ Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsob ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti

alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať len ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované.

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Sťažovateľ v sťažnosti žiada vysloviť porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 To 10/2012 z 24. januára 2013.

Z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva:

„Treba hneď úvodom uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, že ho spáchal obžalovaný P. K. a že z jeho konania hrozil tam uvedený následok.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení v prevažnej miere odkazuje na dostatočne rozvedené dôvody rozsudku špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil. ...

... subjektívna stránka konania obžalovaného P. K. bola preukázaná celým radom dôkazov, ktoré z časového hľadiska možno zaradiť do nasledovných etáp:

- k obdobiu postúpenia pohľadávky;*
- k obdobiu spísania notárskych zápisníc a skartácie zmieniek;*
- k obdobiu vymáhania tejto pohľadávky. ...*

Uvedené dôkazy vo svojom súhrne potom jednoznačne svedčia pre záver, že v prípade vnútorného psychického vzťahu k zamýšľanému následku nešlo zo strany obžalovaného o akúsi ľahostajnosť, ktorá by eventuálne mohla pokrývať vedomú nedbanlivosť prípadne nepriamy úmysel, ale o úmysel priamy, teda že chcel svojim konaním

porušiť záujem spoločnosti na ochrane súkromného vlastníctva, pričom k dokonaniu tohto činu nedošlo len a len v dôsledku existencie objektívnych okolností nezávislých na vôli obžalovaného P. K.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že špecializovaný trestný súd správne zistené konanie obžalovaného P. K. právne posúdil v súlade so zákonom tak po stránke objektívnej aj po stránke subjektívnej, keď ho právne kvalifikoval ako spolupáchateľstvo obzvlášť závažného zločinu podvodu v štádiu pokusu podľa § 20, § 14 ods. 1 k § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa obžalovaný P. K. dopustil v priamom úmysle podľa § 15 písm. a/ Tr. zák. ...

Keďže stavu veci a zákonu zodpovedalo aj vyššie uvedené právne posúdenie konania obžalovaného P. K., ktoré špecializovaný trestný súd v dostatočnom rozsahu aj odôvodnil, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že právo obžalovaného P. K. na spravodlivé konanie bolo naplnené. ...

... obžalovaný P. K. na tomto protiprávnom konaní participoval vo vidine vlastného majetkového prospechu, ktorý takpovediac determinoval jeho konanie. “

Podľa názoru ústavného súdu z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že tento sa vysporiadal s argumentmi uvedenými v odvolaní proti rozsudku súdu nižšieho stupňa, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo treba rozhodnúť vo veci tak, ako to je uvedené. V jeho rozhodnutí sú uvedené skutkové okolnosti a právne závery pre vyslovenie rozsudku. Z jeho rozsudku tiež nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne platných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky nastolené otázky, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutí bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na závery tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 12/05, I. ÚS 117/05).

Ústavný súd z rozhodnutia najvyššieho súdu nezistil, že by jeho závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom tohto súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia a postupu najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchýlili od znenia príslušných zákonných ustanovení, že by zásadne popreli ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu interpretácia a aplikácia príslušných ustanovení najvyšším súdom takého nedostatky nevykazuje, a preto ústavný súd nie je oprávnený na meritórne preskúmanie uvedeného rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2013